

Svar på ISF-rapport

Rapport – 2025:5 - Enklare regler för bostadstillägg till personer med sjuk- eller aktivitetsersättning

Försäkringskassan 2025

Datum: 2025-10-31

Svar på ISF-rapport Enklare regler för bostadstillägg till personer med sjuk- eller aktivitetsersättning – En analys av möjliga regeländringar inom bostadstillägg för enklare handläggning

Dnr: FK 2025/012270

Innehåll

Sammanfattning av ISF-rapporten	3
Försäkringskassans kommentar	3
Använda aktuella uppgifter om inkomst av tjänst	3
Hämta uppgifter om förmögenhet regelbundet från bankerna	4
Schablonuppräknings av hyran	4

Sammanfattning av ISF-rapporten

Syftet med Inspektionen för socialförsäkringens (ISF) granskning har varit att analysera möjliga regelförändringar som kan förenkla handläggningen av bostadstillägg för personer med sjuk- eller aktivitetsersättning. ISF har i sin granskning analyserat vilka möjliga förändringar av regelverket som kan förenkla handläggningen samt vad dessa förändringar skulle kunna få för konsekvenser på

- handläggningen
- enskildas uppgiftslämnande
- felaktiga utbetalningar
- förmånens träffsäkerhet

ISF har lyft tre framkomliga förändringar i regelverk och arbetssätt.

Använda aktuella uppgifter om inkomst av tjänst

Förslaget innebär att bostadstillägget ska beräknas utifrån aktuella uppgifter om inkomst av tjänst som hämtas från Skatteverket, på liknande sätt som föreslås inom bostadsbidrag¹, istället för att grundas på antaganden om framtida inkomster. ISF bedömer att förslaget skulle leda till minskad börda på den enskilda, färre felaktiga utbetalningar, ökad träffsäkerhet och förenklad handläggning.

Hämta uppgifter om förmögenhet regelbundet från bankerna

Förslaget innebär att Försäkringskassan regelbundet ska hämta uppgifter om förmögenhet från banker där den enskilda uppgett att hen har tillgångar. ISF bedömer att förslaget skulle leda till minskad börda på den enskilda, färre felaktiga utbetalningar och ökad träffsäkerhet. Däremot blir det en ökad börda inom handläggningen.

Schablonuppräknade uppgifter om hyra

Förslaget innebär att uppgift om faktisk hyra hämtas in vid ansökan och sedan räknas upp enligt schablon. Förslagsvis ska den enskilda sedan anmäla den faktiska hyran med glesa intervall. ISF bedömer att förslaget skulle leda till minskad börda på den enskilda, färre felaktiga utbetalningar, ökad träffsäkerhet och förenklad handläggning.

Försäkringskassans kommentar

Försäkringskassan delar den bild som beskrivs i rapporten angående utmaningarna som finns i handläggningen av bostadstillägg.

De förslag som presenteras i rapporten är, som ISF också framhåller, presenterade på en mycket övergripande nivå. För att kunna ta ställning till förslagen, dess realiserbarhet och effekter krävs ett omfattande fortsatt analysarbete. Det är med de utgångspunkterna svårt för Försäkringskassan att lämna några utförliga eller konstruktiva synpunkter. Det kan därmed också ifrågasättas vad rapporten i sig ger för konkret stöd i arbetet för en enklare lagstiftning avseende bostadstillägg.

Använda aktuella uppgifter om inkomst av tjänst

Försäkringskassan delar ISFs bedömning av vilka konsekvenser som förslaget kan få. Om inkomster skulle hanteras på samma sätt som föreslås inom bostadsbidrag skulle det dock innebära att enskilda med varierande inkomster skulle få bostadstillägg med fördröjning i förhållande till när inkomsten förändras². Enligt förslaget skulle bostadstillägget för till exempel maj beräknas på ett genomsnitt av de inkomster den enskilde hade under januari, februari och mars. Det skulle kunna minska den

¹ [Ett mer träffsäkert och korrekt bostadsbidrag \(utkast till lagrådsremiss\) - Regeringen.se](#)

² [Ett mer träffsäkert och korrekt bostadsbidrag \(utkast till lagrådsremiss\) - Regeringen.se](#)

ekonomiska tryggheten för en kundgrupp som redan befinner sig i en ekonomiskt utsatt situation.

Förslaget skulle kräva IT-utveckling hos Försäkringskassan för att kunna ta emot uppgifter från arbetsgivardeklarationen och räkna om bostadstillägget maskinellt. Det behöver också analyseras om det krävs IT-utveckling hos Skatteverket.

Hämta uppgifter om förmögenhet regelbundet från bankerna

Försäkringskassan delar ISF:s bedömning av vilka konsekvenser förslaget kan få men är tveksamma till hur mycket bördan på den enskilde skulle minska. Rörligheten som finns på bankmarknaden innebär att Försäkringskassan inte alltid kommer känna till hos vilken eller vilka banker som de enskilda har tillgångar. När Försäkringskassan hämtat in uppgifter om tillgångar måste de enskilda fortfarande delges och kontrollera de uppgifter som hämtats in och komplettera eller anmäla om de inte stämmer.

Utan en teknisk lösning att hämta in uppgifterna skulle förslaget innebära ökad administration både för Försäkringskassan och bankerna.

Försäkringskassan anser att förslaget behöver analyseras ytterligare så att det inte blir för resurskrävande i förhållande till de önskade effekterna.

Schablonuppräknig av hyran

Försäkringskassan delar delvis ISF:s bedömning av vilka konsekvenser förslaget kan få, men anser att det är oklart hur det skulle fungera i praktiken.

Att ha två system för beräkning av hyreskostnaden, både faktisk och schablonberäknad, kan vara komplicerat och leda till svårigheter för den försäkrade att göra rätt. Att schablonisera hyreskostnader kan leda till både en över- och underkompensation i förhållande till de faktiska kostnaderna. Det kan därför ifrågasättas om en schablonuppräknig i praktiken leder till att träffsäkerheten ökar.

Försäkringskassan anser att det behövs en analys av hur övriga kostnader, till exempel kostnad för garage och förråd, som framgår av hyresavin ska hanteras och vilka konsekvenser hanteringen skulle få. Det behöver klargöras om dessa ska beräknas utifrån den faktiska kostnaden eller om dessa också ska räknas upp enligt schablon.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Helena Lundkvist i närvaro av verksamhetsutvecklare Carina Krafft, den senare som föredragande.

Helena Lundkvist

Carina Krafft